

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezső ügyvéd.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	---------------------------------	--	---	---

Baja város népe

október 29-én

ad őszinte, igaz kifejezést a

NÉPGYŰLÉSEN

a népakaratnak.

Ezen a népgyűlésen hangzik el, hogy mit akar a város lakósága, amikor tiltakozik a

katonai terhek ellen és követeli

az általános, titkos választói jog megalakításával a népparlamentet.

Baja elhanyagolt érdekei.

Amit alább elmondunk, azt ne vegye senki meglepetés számba. Mert hiszen az olyan természetes, olyan várható, hogy ki sem lehet mondani.

Miről is van tulajdonképpen szó? Arról, hogy a kormány benyújtotta a képviselőházhoz az állam jövő évi költségvetését és mi jámbor bajaiak keressük, vajjon fordul-e elő abban a számröngyegben, abban a betüerdőben egyszer, egyetlen egyszer olyasmi, ami bennünket közelebről érdekelne. A fővárosi lapok vasárnapi számaikban bőszes kivonatot hozták a költségvetésnek. Annyira a részletekre kiterjedők voltak ezek a közlemények, hogy még a csikéria kitérőt is felemlítették. Természetes, hogy azok után benne kell abban a kivonatban lennie a Bajára vonatkozó fontosabb dolgoknak is, ha van olyan.

De bizony nincs ott semmi. Hiába néztük át az egyes miniszteri tárcákat. Nem találunk sehol semmi olyasfélét, ami bennünket érdekelne, a mi nekünk örömet szerezhetne. Semmiféle beruházás, vagy legalább lényegesebb beruházás nem fog Baján a jövő esztendőben történni. Pedig volnának dolgok, amelyeket mi, bajaiak elkerülhetetleneknek tartunk.

Itt van példának okáért a bajai vasúti-állomás kibővítésének a kérdése.

A mostani állomás képtelen már is lebonyolítani a forgalmat. A felvételi állomásépületben egy kissé forgalmasabb napon szinte khaotikus a zürzavar. A napi két vonatra berendezett állomáson állandó a tülekedés a személypénztárnál. Egyetlen jegypénztára van a bajai állomásnak, ahol több vonatnak három irányba való indulásakor képtelen az az egy pénztáros a jegykiadást jól ellátni. A podgyász feladás, amely miben sem különb bármely kis forgalmú vasúti állomásánál, egyenesen tarthatatlan. A teherpályaudvarról pedig állandóan hangzik panasz. Kereskedők, iparosok, akiknek több dolguk van a vasúti állomáson, keserűség, panasz nélkül nem is tudnak beszélni. Mizerábilisak ott az állapotok. Ha a kereskedő egész vagon

rakományt akar ki- vagy berakni, megöszül, amíg a dolgával elkészül.

Számtalanszor ide oda tologatják a waggonját a harmadik sínparra. És így órákat veszít a drága idejéből az a kereskedő. Ennek azonban nem a különben is elégtelen személyzet az oka, hanem a pályaudvar szűk volta.

Ha már most ilyenek a mi viszonyaink, milyenek lesznek ezután, amikor kiépül a baja—apatini és a baja—iskörös, baja—dunapataji vonat? Szinte lehetetlen azt el is gondolni.

A kereskedelemügyi miniszteriumban azonban nem tartják az állomás kibővítését olyan nagyon sürgősen elintézendőnek. Hiszen egyáltalán szó sincsen még róla. Legalább az állami költségvetésben szó sem esik erről a dologról.

De melységesen hallgat a költségvetés a bajai téli kikötőről is. Arról a téli kikötőről, amelyről csak rövid idővel ezelőtt alapos okunk volt hinni, hogy a legközelebbi jövőben ki fog épülni, egyetlen egy árva szót sem beszélnek azok a költségeloirányzat kivonatok. Nincsen semmi kilátás arra nézve, hogy a belátható időn belül megvalósulna a városnak ezen régi, jogos kívánsága.

Arról most nem is beszélünk, hogy a téli kikötő megvalósulása mily nagyot lendítene a vároa gazdasági viszonyain, kereskedelmén és iparán. Ámbár — úgy véljük — a helyes politika az volna, hogy egy várost kereskedelmi és kulturgócponntá kell fejleszteni és azt szinte kötelessége az államnak minden módon megerősíteni. Erről nem beszélünk. De szólnak a célszerűségről. Szakemberek azt állítják, hogy a Sugovica a legalkalmasabb hely az egész Duna mentén egy téli kikötő létesítésére.

Ha ez így van, miért huzzák-halogatják a dolgot?

A költségvetés ismertetésében nem találunk egy szót sem mindezekről. Majd meglátjuk, hogy a költségvetés tárgyalásánál is hallgatagon haladnak-e el Baja város érdekei mellett?

**OKTÓBER HÓ 29-ÉN NÉP-
GYÜLÉS A VÉDERŐREFORM
ELLEN ÉS AZ ÁLTALANOS
VALASZTOI JOG MELLETT.**

A ref. egyház ünnepe.

— Száz éves jubileum. —

Száz esztendeje mulott annak, hogy Baja városban megletelepedett az első néhány református család és megalakult a bajai református egyház. Az évszázad most telt le és ennek az évfordulóját ünnepelte meg a mai napon a bajai református egyházközség.

Száz év küzdelmeire tekint ma vissza a református egyházközség. Es ma megülte ezt a nevezetes dátumot a bajai reformátusság lelkesen, örvendő afelett, hogy a hosszú időnek sok-sok viharával megküzdve, ma szilárdan, erősen áll az egyházközség és szép templomában dicsérheti az Urat. Mert szerény keretek között, szűkös viszonyok mellett alakult meg a bajai református hitközség és még rövid idővel ezelőtt is szerény imaházban gyülekeztek össze a hivesk, hogy ünnepnapokon fohászokodhassanak a nagy Mindenhatóhoz. Szívvel és lélekkel együtt ünnepelt ma a reformátusokkal minden bajai polgár, mert örvendezünk polgártársaink örömein.

Az ünnepség a zsuffolóság megtelt református templomban folyt le.

A „Gyülekezési ének” magasztosan szép akkordjainak elhangzása után Széles Áron, a bajai református egyház köztisztviselője és közszeretben álló lelkésze állott a szószékre.

Mindenekelőtt imára nyitotta ajkát az ősz tiszteletes. Magasan szárnyaló, meghatóan szép és emelkedett hangú imában mondott hálát a nagy Teremtőnek, hogy ezt a nevezetes napot megengedte ünnepelni. Majd egy tartalomban gazdag, fordulatos szép egyházi beszédben méltatta a nagy napot. Az egyházi szónoklat a nagyszámban jelenvolt hívőkre és vendégekre mély hatással volt.

Miután Széles Áron befejezte nagyhatalmú és szép beszédét, ismét egyházi énekek gyönyörködtették a templom nagyszámban közönségének a lelkét.

A kórus vegyes templomi karénekeket énekel.

Majd az egyháznak a száz éves történetét olvasták fel. A történet végig vezeti a hallgatót az egyház száz éves eseményein. Ezt a történetet remélhetőleg lesz alkalmunk még bővebben ismertetniünk.

Az egyház történetének nagy figyelemmel hallgatott felolvasása után ének következett.

A bezáró énekkel a templomi ünnepség be is befejeződött.

Délben társasbéd volt a Nemzeti Szállóba ettermében. A banketten nagyszámban ünnepelő közönség vett részt. A társasbédről lapunk legközelebbi számában fogunk bővebben referálni.

Telefonhírek.

Budapest, 1911. október 17.

A képviselőház ülése

A mai nap teljesen mentes volt a névszerinti szavazásoktól. Amikor Berzeviczy elnök megnyitotta az ülést és előterjesztette a választói jog melletti és a véderőreform elleni kérvényeket és feliratokat, az ellenzék azokra holnapra névszerinti szavazásokat kért és egyben visszavonta a mai névszerinti szavazásokat.

Polónyi Géza a véderőjavaslatok ellen tartott egy, az egész ülést betöltő beszédét, amelynek során kifejtette, hogy már a régi ellenzék is követelte a hadseregben a magyarság térfoglalását. Kifogásolja a rekompenciós játékot, amelyvel már Tisza Kálmán is operált. A javaslat ellen alkotmányjogi kifogásai is vannak és ezért sem fogadja el a véderő javaslatot.

A politikai helyzet.

A békeakció. — A közös függetlenségi értekezlet.

Berzeviczy akciójáról az a vélemény, hogy a béke nem fog létrejönni, mert azt megghiúsítják a munkapárt bizonyos oldalán. A pártönkivüli függetlenségi csoportja felvetette azt az eszmét, hogy a két függetlenségi párt és a pártönkivüli függetlenségi csoport tartson közös értekezletet. A Justh-párton az a vélemény, hogy ez a közös értekezlet teljesen felesleges és így aligha is lesz megtartva.

Tábornoki tanácskozás.

A király elnöklété alatt ma tábornoki tanácskozás volt, amelyen részt vett a trónörökös, Jenő főnercég. Aufenberg hadügyminiszter és az összes tábornokok.

NAPIHIREK

A népgyűlésen október hó huszonkilencedikén tiltakoznak a katonai javaslatok ellen és követelik a jogosulatlanoknak az alkotmány sáncaiba való bevetelét.

A külvárosi utcák világítása még kevésbé ideális, mint a belvárosiaké. A külvárosokban tudvalevőleg még a petroleum korszakot élük és ott, ahol van petroleum lámpa, még a legjobban világított utcák is csak felhomályban derengenek. De sok utcában egyáltalán nincsen lámpa. A Sas-utcában sem volt eddig egyetlen egy petroleum lámpa sem. Most

végre, hosszas könyörgés után felállítottak a Sas-utcában egy kőolaj lámpát. Ha fel is gyújtják majd minden este, hát meglesznek elégedve a sas-utcaiak.

Csalódás. Egy budapesti műépítész neje akinek több háza van a fővárosban, félévenként felrándul Bécsbe, hogy ott megrendelje tolettjeit. A műteremben végig mutogatják neki az összes új modelleket, végre megállapodik az urnó egy pompás ruha mellett és megrendeli. Amint megfordul és az asztalra pillant, meglepetéssel látja, hogy az asztalon levő divatlapnak a címlapja pontos mása az általa megrendelt ruhának. Meglepetése azonban csak akkor volt teljes, amikor látta, hogy az a divatlap magyar lap és pedig a Bazar, mely neki évek óta jár. Nagyon kellemetlen helyzetben volt, mert a ruhát már nem rendelhette vissza. Haza jövet első dolga volt a Bazar szerkesztőjével érintkezésbe lépni és őszintén bevallani a tapasztalatait. Csodálatos, hogy a Bazar című divatlap Bécsbe több, mint 2000 példányban jár, ami nagy dolog, ha tekintetbe vesszük, hogy ez dícsősege a magyarnak.

Nem lesz városi halastó. A város közgyűlése olyan határozatot hozott, hogy halgazdaságot rendez be és ezért egy halastavat létesít. A földmivelésügyi miniszter kiküldötte az országos halgazdasági felügyelőt, hogy mondjon szakvéleményt. A felügyelő el is jött Bajára és itt, a helyszínen szerzett tapasztalatok alapján azt mondotta, hogy nem tanácsolja a halastó létesítését, mert nem fizetődik ki. Nincsen arra alkalmas területünk.

A baja—apatini vasut munkálatai nagyon folynak és már igen előre haladottak úgy, hogy már a legközelebbi hetekben hozzáfognak a vasuti vágányok lefektetéséhez. Érdekes, hogy az új vasuti vonal egyes állomásai mily közel esnek a parallel futó baja—zombor—ujvidéki vonat állomásaihoz. Így például a legközelebbi vasut állomástól Vodica négy, Bátmonostor 4. Baracska 7, Csátaja 5, Dávod 10, Hercegszántó a legtávolabb, 10 kilométernyire esik. Bereg, Külöd, Bezdán, Monostorszeg, Bácskertes és Apatin is közel esik a régi vasuti állomástól. Apatin van a legtávolabb, 16 kilométernyire.

Baromfi kolera. Az udvar apró jóságjait pusztítja a baromfi-vész. Több helyen sorra hullanak a tyukok és csirkék. Az állatorvos néhány udvarban a baromfi kolera fölléptét állapította meg.

A gombosi hid átadása. A már 2 év óta épülő gombosi hatalmas vasuti hidat végre november hó 9-én átadják a forgalomnak s ezzel egyes irányokban lényegesen megrövidül az utazás tartama. A sínek lerakását most végezték s ha a még hátralevő többi munkálatok is befejezést nyernek, semmi akadályja sem lesz annak, hogy a közlekedés rajta néhány nap múlva meginduljon.

Az állandóan melegítő
„METEOR”
KÁLYHÁK
a legjobbak és leg-
tökéletesebbek!
Keves fűtőanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint díszesebb kivitelben!
Eddig 700,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor” kettős csillag védjeggyel van ellátva
Óvakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula
kereskedésében kaphatók.

Veszett kutya garázdálkodása. Ujverbázi tudósítónk jelenti: Láng András ujverbázi levélhordót Beyer Henrik kereskedő kutyája levélkézbesítés közben megmarta. A kutyát később Bétsh Jakab kulai járási állatorvos megvizsgálta s azon a veszetséget konstatálta. A levélhordót tegnap a budapesti Pasteur-intézetbe szállították.

NESTLÉ
az egészség **gyermeklisztje**
és a beteg gyermek, a gyomorhajosok reggeli bevált tápláléka.
Még a hányástól, hasmenéstől, hielhurvólól és elhárítja ezeket.
A gyermekápolásról ismerőző füzetet ingyen küld. **NESTLÉ**
Wien I., Biberstrasse 11.

Nagyon sok olyan betegség van, mely nem szervi hibákból ered és melynek nem komolyabb elváltozások képezik alapját, ennek da cára heves és kínzó fájdalmakkal járnak. Minden tapasztalt orvos tudja, hogy ily esetekben az emésztési működésben van a hiba, vagy a gyomor nem mű-

ködik kielégítő módon, vagy a belek fejtenek ki ronyhe működést.

Ily esetekben nem rendel mást, mint fél vagy egy egész borospoháryi természetes **Ferencz József**-keserűvizet, melyet a betegnek naponkint reggel éhgyomorra kell meginni. Ez az egyszerű, olcsó és kellemes kúra minden ebből eredő bajt: rosszulletet, szédülést, fejfájást, bágyadtságot stb. rövid idő alatt teljesen megszüntet. Az igazi Ferencz József viznek jó az ize és valóban jót is tesz!

Ajánlatos csakis valódi Ferencz József vizet kérni és nem budai vagy egyéb általános elnevezést használni, mert több csekély értékű viz csalódásig hasonló vignettákkal jön forgalomba. Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben.

Rum, likőr készítése házilag 100, 200 percentnyi megtakarítás 50 fillér egy adag legfinomabb rum-kivonat, vagy likőr-kivonat bármelyike. Használati utasítások és prospektusok ingyen, bárkinek díjtalanul rendelkezésére állanak. Kapható egyedül **Gyarmati Emil** gyógytárában Baján.

SINGER
„66“
a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzleteiben vagy azok ügynökei útján vásároljunk.

Singer Co. varrógép részvénytársas.

Baja, Vörösmarty Mihály-utca 4. szám a

Egy a **fehérneműtöméshez** való utasítást tartalmazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik.

Két-három középiskolát végzett fu-

FIZETÉSSEL

TANULÓUL

könyv-felvételek **NÁRAY LAJOS** nyomdájában Baján.

Telefon 151.

4

Telefon 151.

fillér dekája a friss ludmájnak.

Bármilyen mennyiségben veszi ZWILLINGER ARNOLD fűszerkereskedése Baja. Szemben a Tóth Kálmán szoborral.

Állatvásártér 11. sz. a. levő Basinczky

H Á Z

november hó 1-ére kiadó. Bővebb értesítést ad Molnár Béla főkértész Rezsőtelep, Baján.

Hatósági rendelet

szerint mindenki házában köteles vizet készletben tartani. E célra legalkalmasabbnak és legtartósabbnak ajánlom saját gyártmányu

vasbeton hordókat

hektoliterenként 5 korona.

Áhandó készlet tégla-, cseröp és cementárukban. Beocsini Portland és Roman Cement és Ia. darabos mész a legfrisebb állapotban mindig kapható Grünhut Miksa Spitzer-fele tégla és cementárúgyjában. Telefonszám 111. — Telefonszám 111.

Eladó butorok.

2 politirozott szekrény, 2 ruganyos matrác, 1 jég szekrény és különféle házi eszköz, minden tiszta állapotban eladó. Kapható lakasomban a Goldschmidt Lajos-fele házban (Provália) Árpád-utca 30. szám alatt.

Egy szobafestő,

akí a homlokzat színezésében jártas, felvételik 70—80 fillér órabér mellett. Jelenkezhetik Csikéria állomáson az állomástőnöknel.

Eladó

13 hektoliter bor, burgonya, répa, széna, káposzta, sütő-tök, kalarábe, olasz kel, sárgarépa és petrezselen.

Tábla üresítésből különböző gyümölcsfák 10 fill.-től fölfelé menő árban. Érdeklődők felvilágosítást kaphatnak a »Bajai Gyümölcsészeti Egyesület« telepén (Rezső-telep) hivatalos helyiségében.

Kapható **PREISZ BÉLA** borkereskedésében Baján.

Üzlet-átvevés.

Útalva Schulhof Gyula ur értesítésére, van szerencsén a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Schulhof Gyula ur mechanikai üzletét átvettem és azt Budapesti-ut 15. szám alatt tovább vezetem.

Elvállalok mindennemű **kerékpár, varrógép, gramofon** és minden a mechanikai és elektrotechnikai szakba vágó javítási munkát, valamint raktáron tartom a legjobb kerékpárt, varrógépet, gramofon lemezeket és mindennemű alkatrészeket.

Minden igyekezésemmel oda fogok hatni, hogy a közönség nagybecsű megelégedését a legmesszebbmenőleg kiérdemljem jó, megbízható munkával és pontos, gyors és jó kiszolgálással.

Kérve a nagyérdemű közönség szives pártfogását, vagyok kitünő tisztelettel

Fränkl Ignác.

Müncheni export Maláta gyógyzsör

a leghirvevesebb egyetemi tanárok által javalva, mint hatásos szer verszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen; továbbá ajánlva van lábadozóknak és különösen szoptató nőknek.

Müncheni export Maláta gyógyzsör 1 palack

60 fillér.

Üres üvegek 10 fillérért vétetnek vissza.

10 üvegen felüli rendelések házhoz szállítatnak.

Kizárólag kapható STAMPFL JENŐ CÉGNÉL.

Legkitünőbb gyártmányú

ZONGORÁK ÉS PIANINÓK

készpénzért és részletfizetésre legolcsóbban beszerezhetők

HAAS

ÉS

WEISZ

bútor, kárpitos- és
zongora-termeiben

BAJA.

A városházával szemben
a Bajavidéki Takarékpénz-
tár épületében. : : : :

Még csak néhány napig!

Huzás már 1911. évi december hó 14-én.

EZEN XXIX IK MAGYAR KIRÁLYI

jótekonyczélú államsorsjáték

főnyereménye **200.000 korona** készpénzben.

Az összes nyeremények összege 475.000 korona készpénzben.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vám-palota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és válto-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Cipész-üzlet

átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű kö-zönség szives tudomására hozni, hogy a régi **Weisz Henrik-féle** úri és női

cipész-üzletet

átvéve, a magam régen fenálló jónevű üzletével egyesítve, az Erzsébet-királyné utcában volt saját üzletemet is áthelyeztem a **Központi Szálloda** épületeben tovább vezetem és tovább is azon fogok igyekezni, hogy elegáns kivitelű, jó és szolid munkával szolgáljam ki t. megrendelőimet.

Raktáron tartok mindennemű, saját készítményű úri és női cipőket.

A nagyérdemű közönség szives párt-fogását kéri

kitünő tisztelettel

Szilágyi Sándor
úri és női cipész.

Miert nincs az idén Baranyában kolera?

Mert mindenütt a közkedveltségű

pécsi tettyei kristálytisza üdítő és borvizet

itták, mely nemesak a legolcsóbb hanem a legkellemesebb ízű asztali víz. — Övszer fertőző betegségek ellen!

Főraktár: IFJ. CSERBA GYÖRGY fűszerüzletében.

Ára palack cserével: 1/2 liter 18 fillér. — 1 liter 24 fillér.

1 1/2 liter 32 fillér.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.